

PATLAMAYA KARŞI KORUMALI ÜRÜNLERE AİT TEKNİK BİLGİLER

Patlama riski taşıyan ortamlarla ilgili olarak iş güvenliği ve işçi sağlığı konularında ilk düzenleme Avrupa'da 1994 yılında başlatılmıştır. 1999 yılında yapılan düzenleme ile bu tip ortamlarda emniyetin sağlanmasından kullanıcı da sorumlu tutulmuştur. 2003 yılının Temmuz ayında yürürlüğe giren ağır ceza yasası ile Maden ocakları , Petrol Rafinerileri , Kimya ve Gaz Sanayi gibi patlama riski taşıyan ortamlarda kullanılacak ürünlerin yayınlanan direktiflere uygunluğu ve sertifikalandırılması zorunlu tutulmuştur.

Ortamın tehlike riski; üretim veya endüstri tesisi ile ortamda bulunan yanıcı gaz veya tozun miktarıyla doğrudan bağlantılıdır.

Patlayıcı ortamlar patlama ihtimaline ve patlama olduğunda devam etme süresine bağlı olarak bölgelere (Zon) ayrılmıştır

Patlayıcı Gaz bulunan ortamlar ;

Zon 0 ; Normal çalışma koşullarında ortamda gaz , buhar veya duman halinde patlayıcı maddenin sürekli veya uzun süreli veya sık sık olduğu ve patlama oluştuğunda uzun süren yerler.

Örneğin Grizulu kömür madeni ocakları bu sınıfa girer.

Zon 1 ; Normal çalışma koşullarında ortamda gaz , buhar veya duman halinde patlayıcı maddenin ara sıra olma ihtimali olan veya arıza durumunda oluşma ihtimali olan ve patlama oluştuğunda kısa süren yerler bu sınıfa girer.

Örneğin Petrol İstasyonları bu gruba girer.

Zon 2 ; Normal çalışma koşullarında ortamda gaz , buhar veya duman halinde patlayıcı maddenin oluşma ihtimali olmayan ve arıza durumunda oluşma ihtimali çok az olan ve patlama oluştuğunda çok kısa sürme ihtimali olan yerler bu sınıfa girer.

Örneğin Doğal Gaz ve Petrol boru hatları bu sınıfa girer.

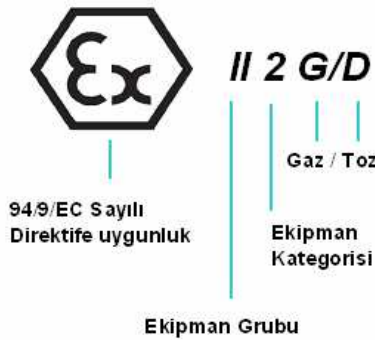
Patlayıcı Toz bulunan ortamlar ;

Zon 20 ; Normal çalışma koşullarında ortamda toz veya lif halinde patlayıcı maddenin sürekli veya uzun süreli veya sık sık olduğu ve patlama oluştuğunda uzun süren yerler.

Zon 21 ; Normal çalışma koşullarında ortamda toz veya lif halinde patlayıcı maddenin ara sıra olma ihtimali olan veya arıza durumunda oluşma ihtimali olan ve patlama oluştuğunda kısa süren yerler bu sınıfa girer.

Zon 22 ; Normal çalışma koşullarında ortamda toz veya lif halinde patlayıcı maddenin oluşma ihtimali olmayan ve arıza durumunda oluşma ihtimali çok az olan ve patlama oluştuğunda çok kısa sürme ihtimali olan yerler bu sınıfa girer.

ATEX Uygunluk Kodu

CENELEC Sertifikasyon Kodu

Bazı patlayıcı maddeler için gerekli olan Patlama Kategorileri ve Sıcaklık Sınıfları

Madde Gaz / Buhar	Patlama Kategorisi	Parlama Noktası °C	Tutuşma Sıcaklığı °C	Sıcaklık Sınıfı
Aseton	IIA	-19	540	T1
Asetilen	IIC	Yanıcı Gaz	305	T2
Bütan	IIA	Yanıcı Gaz	365	T2
Motorin	IIA	> 55	> 220	T3
Etilen	IIB	Yanıcı Gaz	425	T2
Hidrojen	IIC	Yanıcı Gaz	560	T1
Kerosen	IIA	> 38	> 220	T3
Doğal Gaz	IIA	Yanıcı Gaz	537	T1
Benzin	IIA	< -20	> 220	T3
Propan	IIA	Yanıcı Gaz	470	T1

Tutuşma Sıcaklığı ve Parlama Noktası

Tutuşma Sıcaklığı ;

Bir maddenin alevli biçimde yanabilmesi için ulaşması gereken sıcaklığa o maddenin tutuşma sıcaklığı denir.

Parlama Noktası ;

Bir sıvının, devamlı şekilde yanmadan önce (ateş noktası), ani yanmayı (bir parlama) destekleyeceği minimum ısı.

Sıcaklık Sınıfları

Sıcaklık Sınıfı	Max.Yüzey Sıcaklığı °C
T1	450
T2	300
T3	200
T4	135
T5	100
T6	85